

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ
Ақпарат, кітапханалық және баспа істері жөніндегі стандарттар жүйесі

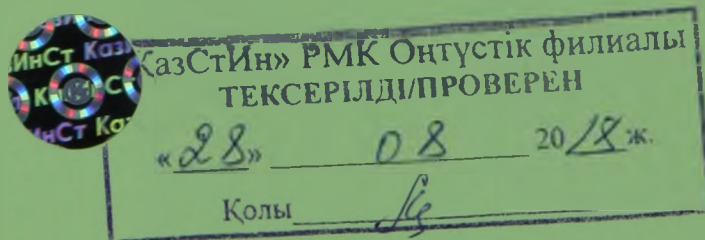
БАСЫЛЫМДАР

**Басылымдық және кітап саудасының
библиографиялық көрсеткіштері**

Жалпы талаптар

ҚР СТ 1182-2003

Ресми басылым

**Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің
Стандарттау, метрология және сертификаттау жөніндегі комитеті
(Мемстандарт)**

Астана

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ
Ақпарат, кітапханалық және баспа істері жөніндегі стандарттар жүйесі

БАСЫЛЫМДАР

**Басылымдық және кітап саудасының
библиографиялық көрсеткіштері**

Жалпы талаптар

ҚР СТ 1182-2003

Ресми басылым

**Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің
Стандарттау, метрология және сертификаттау жөніндегі комитеті
(Мемстандарт)**

Астана

АЛҒЫСӨЗ

**1 «Қазақстан стандарттау және сертификаттау институты» РМК
ӘЗІРЛЕП ЕНГІЗДІ**

**2 Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің
Стандарттау, метрология және сертификаттау жөніндегі комитетінің 2003
жылғы 31 қазанындағы № 376 бұйрығымен БЕКІТІЛІП ҚОЛДАНЫСҚА
ЕНГІЗІЛДІ**

**3 БІРІНШІ ТЕКСЕРУДІҢ МЕРЗІМІ
ТЕКСЕРУ КЕЗЕҢДІЛІГІ**

**2008 жыл
5 жыл**

4 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ

Осы стандарт Қазақстан Республикасы Индустрия және сауда министрлігінің Стандарттау, метрология және сертификаттау жөніндегі комитетінің рұқсатынсыз ресми басылым ретінде Қазақстан Республикасы аумағында толықтай немесе бөлшектеліп жарыққа шығарыла, көбейтіле және таратыла алмайды

II

Мазмұны

1	Қолданылу саласы	1
2	Нормативтік сілтемелер	1
3	Анықтамалар	2
4	Жалпы ережелер	2
5	Баспа және кітап саудасының библиографиялық көрсеткіштерінің құрылымы	3
6	Кітап саудасының библиографиялық көрсеткіштерін баспалық рәсімдеу	3

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК СТАНДАРТЫ
Ақпарат, кітапханалық және баспа істері жөніндегі стандарттар жүйесі

БАСЫЛЫМДАР
Басылымдық және кітап саудасының
библиографиялық көрсеткіштері
Жалпы талаптар

Енгізілген күні 2005-01-01

1 Қолданылу саласы

Осы стандарт басылым (әдебиеттер шығару жоспарлары, бар басылымдар каталогтары, каталог-прейскуранттар және т.б.) нысанындағы баспалық (мемлекеттік) және кітап саудасының библиографиялық көрсеткіштеріне таратылады және олардың құрылымына және баспалық рәсімдеу ережелеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

Стандарт экспортқа арналған баспалық және кітап саудасының библиографиялық көрсеткіштеріне, сондай-ақ машинамен оқылатын жеткізушілердегі баспа және кітап саудасының библиографиялық көрсеткіштеріне таратылмайды.

Стандарт олардың ведомстволық бағыныстылығына қарамастан баспа өнімдерін шығаратын ұйымдар мен кәсіпорындар, кітап саудасы ұйымдары мен кәсіпорындары үшін міндетті.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы стандартта мынадай стандарттарға сілтемелер пайдаланылды:

ГОСТ 7.0–99 Ақпарат, кітапханалық және баспа ісі жөніндегі стандарттар жүйесі. Ақпараттық-кітапханалық іс-әрекет, библиография. Терминдер мен анықтамалар.

ГОСТ 7.1-84 Ақпарат, кітапханалық және баспа ісі жөніндегі стандарттар жүйесі. Құжатқа библиографиялық сипаттама. Құрастыру ережелеріне жалпы талаптар.

ГОСТ 7.4-95 Ақпарат, кітапханалық және баспа ісі жөніндегі стандарттар жүйесі. Басылымдар. Шығыс мәліметтер.

ГОСТ 7.5-98 Ақпарат, кітапханалық және баспа ісі жөніндегі стандарттар жүйесі. Журналдар, жинақтар ақпараттық басылымдар. Басылып шығатын материалдарды баспалық рәсімдеу.

Ресми басылым

ГОСТ 7.9 (ИСО 214)-95 Ақпарат, кітапханалық және баспа ісі жөніндегі стандарттар жүйесі. Реферат және аннотация. Жалпы талаптар.

ГОСТ 7.11-78 Ақпарат, кітапханалық және баспа ісі жөніндегі стандарттар жүйесі. Библиографиялық сипаттамаларда шетелдік еуропа тілдеріндегі сөздер мен сөз тіркестерін қысқарту.

ГОСТ 7.12-93 Ақпарат, кітапханалық және баспа ісі жөніндегі стандарттар жүйесі. Библиографиялық жазба. Орыс тіліндегі сөздерді қысқартып жазу. Жалпы талаптар мен ережелер.

ГОСТ 7.16-79 Ақпарат, кітапханалық және баспа ісі жөніндегі стандарттар жүйесі. Ноталық басылымдарды библиографиялық сипаттау.

ГОСТ 7.23-96 Ақпарат, кітапханалық және баспа ісі жөніндегі стандарттар жүйесі. Ақпараттық басылымдар. Құрылымы мен ресімделуі.

ГОСТ 7.34-81 Ақпарат, кітапханалық және баспа ісі жөніндегі стандарттар жүйесі. Суретті басылымдарды библиографиялық сипаттау.

ГОСТ 7.60 (ИСО 214-76)–90 Ақпарат, кітапханалық және баспа ісі жөніндегі стандарттар жүйесі. Басылымдар. Негізгі түрлері. Терминдер мен анықтамалар.

ГОСТ 7.61-96 Ақпарат, кітапханалық және баспа ісі жөніндегі стандарттар жүйесі. Басылымдар. Мемлекеттік библиографиялық көрсеткіштер.

ГОСТ 7.82-2001 Ақпарат, кітапханалық және баспа ісі жөніндегі стандарттар жүйесі. Библиографиялық жазба. Электронды ресурстарды библиографиялық сипаттау. Жалпы талаптар мен құрастыру ережелері.

3 Анықтамалар

Осы стандартта ГОСТ 7.0, ГОСТ 7.60 берілген терминдер мен анықтамалар пайдаланылды.

4 Жалпы ережелер

Библиографиялық көрсеткіш түрі берілген көрсеткіште көрсетілетін басылып шыққан құжаттармен анықталады. Басылып шыққан құжаттар олардағы ақпараттың полиграфиялық орындалған, сол сияқты машинамен оқылатын жеткізушілерде мәтін, дыбыс және сурет түрінде бекітіліп беріледі.

Түрлері бойынша көрсеткіштер баспалық библиографиялық көрсеткіштер (басылымдардың мемлекеттік библиографиялық көрсеткіштері, басылымдарда басылып шыққан материалдардың мемлекеттік библиографиялық көрсеткіштері) және кітап саудасының библиографиялық көрсеткіштеріне бөлінеді.

5 Баспа және кітап саудасының библиографиялық көрсеткіштерінің құрылымы

5.1 Баспалық (мемлекеттік) библиографиялық көрсеткіштердің құрылымы мен ресімделуі ГОСТ 7.61 белгіленеді.

5.2 Кітап саудасының библиографиялық көрсеткіштері мыналардан тұрады:

алғысөз;

негізгі бөлім;

пайдаланылған ақпарат көздерінің тізілімі;

қысқартулар мен шартты белгілердің тізілімі;

көмекші көрсеткіштер;

мазмұны;

тапсырыс бланкі (қосымша бет).

Көрсеткіштердің міндетті элементтері жартылай қалың қаріппен көрсетілген.

6 Кітап саудасының библиографиялық көрсеткіштерін баспалық рәсімдеу

6.1 Алғысөз—ГОСТ 7.23 бойынша.

Алғысөз мазмұны жағынан негізгі бөліммен байланысты болуы керек.

Алғысөз құрамына әлеуетті тұтынушылардың нақты тобымен көрсеткішті пайдалануы бойынша мәліметтерден тұратын тұтынушыларға ұсыныстардан тұрады. Тұтынушыларға ұсыныстарды алғысөздің аяғына орналастырады.

6.2 Көрсеткіштердің негізгі бөлігі басылымға библиографиялық жазбаларды қосады. Көрсеткіштің негізгі бөлігін кестелік нысанда көрсету рұқсат етіледі.

6.2.1 Негізгі бөліктегі библиографиялық жазба өзіне мыналарды қосады:

- библиографиялық жазбаның үйлестіру нөмірі;

- библиографиялық жазбаның тақырыбы;

- **басылымға библиографиялық сипаттама;**

- басылымға түсініктеме;

- тапсырыс туралы мәліметтер.

Міндетті элемент анықталған.

6.2.1.1 Библиографиялық жазбаның сәйкестендірілетін нөмірі-ГОСТ 7.23 бойынша.

6.2.1.2 Библиографиялық жазба тақырыбын ГОСТ 7.1 бойынша құрайды.

Библиографиялық жазбаның тақырыбы негізгі тақырыптан ерекшелінетін болуы және полиграфиялық жабдықтармен анықталуы керек.

6.2.1.3 Басылымды библиографиялық сипаттауды ГОСТ 7.1, ГОСТ 7.16,

ГОСТ 7.34, ГОСТ 7.82 бойынша құрайды.

Көрсеткіштерге арналған басылымның библиографиялық сипаттамасына міндетті элементтерден басқа библиографиялық көрнекі құралдардың берілген түріне арналған міндетті элементтерді (мәліметтерді) қосады:

- тақырыпқа қатысты мәліметтер;
- серияның негізгі тақырыбы;
- серияның шығарылатын нөмірі;
- тақырыпшаның негізгі тақырыбы;
- тақырыпша басылымының нөмірі;
- мұқаба (мұқабаның болуы);
- баға;
- тираж.

6.2.1.3.1 Басылымның библиографиялық сипаттамасындағы негізгі тақырып полиграфиялық жабдықтармен анықталып көрсетілуі керек.

Қазақстан Республикасында шығатын библиографиялық көрсеткіштерде негізгі тақырып пен бөлімдер (бөлімшелер) атауларын мемлекеттік (қазақ) тілде және ұлтаралық қатынас (орыс) тілінде берген дұрыс.

6.2.1.3.2 Перспективалы көрсеткіштер үшін библиографиялық жазбада мыналарды көрсеткен дұрыс:

- шығыс деректер саласында—басылымның жарыққа шығуының жоспарланған тоқсаны;
- сандық сипаттамалар саласында—басылым көлемі есептік-басылым паратқарда;
- ескертулер саласында-басылым туралы хабарланған библиографиялық құрал туралы мәліметтер (басылымның шығу күнін алмастырған жағдайда).

Басылымның шығуының жоспарланып отырған тоқсаны туралы мәліметтер “тоқсан” сөзі немесе оның қысқартылуы қосылмай рим цифрларымен белгілейді, дөңгелек жақшаға алады және басылым жылы туралы мәліметтерден кейін орналастырады.

Басылым туралы хабарланған библиографиялық құрал туралы мәліметтерді басылымға түсініктеме алдында жеке жолда орналастыру рұқсат етіледі.

6.2.1.3.3 Тапсырыстар жинақтауға арналған перспективалы көрсеткіштер үшін библиографиялық жазбада, оған тапсырыстарды орындаудың толық кепілдігі жағдайында басылым тиражын көрсетпейді.

6.2.1.4 Басылымға түсініктеме

Әдеби-көркемнен басқа басылымға түсініктемелер өзіне мынадай мәліметтерді қосады:

- басылымның мақсатты арналуы;
- басылым түрі немесе басылып шығатын шығарма (лар) жанры, немесе материалды беру нысаны;

- басылым тақырыбын қысқаша ашу (мазмұн ерекшелігін көрсету, жалпы тақырып немесе жалпы ой);

- басылымның ұқсас басылымдармен және (немесе) сол автордың шығармаларының алдыңғы басылымдармен салыстырғандағы ерекше қасиеттері (мазмұн жаңалығы, белгісіз фактілерді қозғау немесе берілуінің ерекшелігі);

- басылымның нақты оқырмандық мекен-жайы;

шет ел тілінен аударылған шығарма авторы және шет ел азаматы болып табылатын ел атауы туралы.

Әдеби-көркем басылымға түсініктеме өзіне мынадай мәліметтерді қосады:

- автор туралы (нақты тарихи кезеңге, ұлттық мәдениетке қатыстығы);

- шығарма (лар) жанры;

- шығарма (лар) проблематикасы (тақырыбы).

6.2.1.4.1 Көркем рәсімделген басылымға түсініктеме суретші-иллюстратор туралы мәліметті қосу керек.

6.2.1.4.2 Факсимальдіден басқа қайта басылымға (қайта басылым) түсініктеме өзіне мынадай мәліметтерді қосу керек:

- алдыңғы басылымның шыққан жылы;

- егер өзгертілсе, алдыңғы басылым тақырыбы;

- егер бар болса, алдыңғы басылыммен салыстырғанда авторлық ұжым құрамында өзгерістер туралы мәліметтер.

6.2.1.4.3 Бірнеше томды басылымның әрбір томына (басылым) немесе сериялы басылымның нөмірленген шығымына түсініктеме өзіне алдыңғы және (немесе) кейінгі томның шыққан жылы туралы мәліметтерді қосу керек.

Егер бірнеше томды басылымның шығуы күнтізбелік жыл шегінде іске асырылса немесе іске асырылатын болса, бірнеше томдық басылымның алдыңғы және (немесе) кейінгі том (басылым) шыққан жылы көрсетілмейді.

6.2.1.4.4 Кітап саудасының библиографиялық көрсеткішіне арналған оқулыққа түсініктемені, егер алғаш рет шыққан болса, немесе өзімен едәуір қайта қаралған басылым ретінде келген жағдайда ғана көрсетеді.

6.2.1.4.5 Басылымға арналған түсініктеме мәтініне басылымның библиографиялық жазбалар көрсетілген мәліметтерді қоспайды.

6.2.1.4.6 Кітап саудасының библиографиялық көрсеткішіне арналған түсініктеме мәтінінде басылым тақырыбын ашқан жағдайда арнайы терминология қолданбаған дұрыс.

6.2.1.4.7 Қазақстан Республикасында шығарылатын басылымға түсініктеме мәтінінің тілін мемлекеттік тілде (қазақ) және ұлт аралық тілде (орыс) берген дұрыс.

6.2.1.4.8 Бірнеше томды немесе сериялы басылымға арналған түсініктемені басылымның бірінші томына (басылымына) арналған

түсініктемемен қатар орналастырған дұрыс.

6.2.1.5 Он санды кодты библиографиялық жазбаның соңғы жолында, сол жақта, орналастырады және полиграфиялық жабдықтармен анықтап көрсетеді.

6.2.1.6 Тапсырыс туралы мәліметтерді тапсырыстар жинақтауға арналған перспективалы көрсеткіштерде келтіреді.

Тапсырыстар туралы мәліметтерді: Тапсырыс дана. нысанында береді.

Тапсырыс туралы мәліметтерді библиографиялық жазбаның соңғы жолында, оң жақта орналастырады.

6.2.1.7 Библиографиялық жазбада басылымды өте толық сипаттауға қажетті қосымша мәліметтерді пайдалану, осы стандартпен регламенттелмейді.

6.2.2 Қазақстан Республикасында шығатын библиографиялық көрсеткіштердегі библиографиялық жазбалар тілін мемлекеттік тілде (қазақ) және ұлт аралық тілде (орыс) беру ұсынылады.

Библиографиялық жазбадағы сөздер мен сөз тіркестерін қысқарту - ГОСТ 7.11, ГОСТ 7.12, ГОСТ 7.23 бойынша.

6.2.3 Библиографиялық жазбаларды топтау

6.2.3.1 Көрсеткіштердегі библиографиялық жазбаларды осы библиографиялық құрал үшін қабылданған бөлшектеу деңгейін есепке ала отырып топтайды (бөлімдер, бөлімшелер, ірілендірілген тақырыптық бөлімдер бойынша).

Рубриканың тақырыптық бөлімдер ішінде басылым сериясы, типтері, оқырмандық арналуын қолдану рұқсат етіледі.

6.2.3.2 Негізгі бөліктің бөлім (бөлімше) атауы–ГОСТ 7.5 бойынша. Қазақ немесе орыс тілдерінен басқа тілде берілген бөлім (бөлімше) атауы оның қазақ немесе орыс тіліндегі аудармасымен ілесуі керек.

6.3 Пайдаланылған ақпарат көздерінің тізімі–ГОСТ 7.23 бойынша.

6.4 Қысқартулар мен шартты белгілер тізімі–ГОСТ 7.23 бойынша.

6.5 Көмекші көрсеткіштер - ГОСТ 7.23 бойынша.

Көмекші көрсеткіш материалының екі және үш бағанды орналасуын пайдалану ұсынылады.

6.6 Мазмұны–ГОСТ 7.5 бойынша.

Мазмұнына олар басталатын беттердің реттік нөмірлері көрсетіліп библиографиялық басылым бөлімдерінің (бөлімшелерінің) тек атын енгізу рұқсат етіледі.

6.7 Тапсырыс бланкі (қосымша бет)–ГОСТ 7.23 бойынша.

Тапсырыс бланкісінің (қосымша беттің) болуы тапсырыс жинақтауға арналған көрсеткіштер үшін міндетті.

ӘОЖ 001.4:658.562.014:006.354

МСЖ 03.120.10 Т59

Түйінді сөздер: Басылымдар, баспалық рәсімдеу, баспа және кітап саудасының библиографиялық көрсеткіштері, тираж, түптеу

Ескертулер үшін

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

**Система стандартов по информации, библиотечному,
и издательскому делу**

**ИЗДАНИЯ. ИЗДАТЕЛЬСКИЕ И КНИГОТОРГОВЫЕ
БИБЛИОГРАФИЧЕСКИЕ УКАЗАТЕЛИ.
Общие требования**

СТ РК 1182 - 2003

Издание официальное

**Комитет по стандартизации, метрологии и сертификации
Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан
Астана**

Предисловие

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН Республиканским государственным предприятием «Казахстанский институт стандартизации и сертификации»

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ приказом Комитета по стандартизации, метрологии и сертификации Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан № 376 от « 31 » октября 2003 года

**3 СРОК ПЕРВОЙ ПРОВЕРКИ
ПЕРИОДИЧНОСТЬ ПРОВЕРКИ** **5 лет**

4 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ

Настоящий стандарт не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Комитета по стандартизации, метрологии и сертификации Министерства индустрии и торговли Республики Казахстан

II

Содержание

1 Область применения	1
2 Нормативные ссылки	1
3 Определения	1
4 Общие положения	2
5 Структура издательских и книготорговых библиографических указателей	2
6 Издательское оформление книготорговых библиографических указателей	3

**Система стандартов по информации,
библиотечному и издательскому делу**

**Издания. Издательские и книоторговые библиографические указатели
Общие требования**

Дата введения

1 Область применения

Настоящий стандарт распространяется на издательские (государственные) и книоторговые библиографические указатели в форме издания (планы выпуска литературы, каталоги наличия изданий, каталоги прејскуранты и т. п.) и устанавливает требования к их структуре и правилам издательского оформления.

Стандарт на распространяется на издательские и книоторговые библиографические указатели, предназначенные для экспорта. А также издательские и книоторговые библиографические указатели на машиночитаемых носителях.

Стандарт обязателен для организаций и предприятий, выпускающих издательскую продукцию независимо от их ведомственного подчинения, книоторговых организаций и предприятий.

2 Нормативные ссылки

В настоящем стандарте использованы ссылки на следующие стандарты:

ГОСТ 7.0 – 99 "Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Информационно-библиотечная деятельность, библиография. Термины и определения"

ГОСТ 7.1- 84 "Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическое описание документа. Общие требования правила составления"

ГОСТ 7.4 – 95 "Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Издания. Выходные сведения"

ГОСТ 7.5 - 98 "Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Журналы, сборники, информационные издания. Издательское оформление публикуемых материалов"

ГОСТ 7.9 (ИСО 214) -95 "Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Реферат и аннотация. Общие требования"

ГОСТ 7.11- 78 "Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу Сокращение слов и словосочетаний на иностранных европейских языках в библиографическом описании"

ГОСТ 7.12 - 93 "Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила"

ГОСТ 7.16 - 79 "Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическое описание нотных изданий"

ГОСТ 7.23 - 96 "Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Издания информационные. Структура и оформление"

ГОСТ 7.34-81 "Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическое описание изоизданий"

ГОСТ 7.60 (ИСО 214-76) – 90 "Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Издания. Основные виды. Термины и определения"

ГОСТ 7.61 «"Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Издания. Государственные библиографические указатели»

ГОСТ 7.82 - 2001 "Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов. Общие требования и правила составления"

3. Определения

В настоящем стандарте использованы термины и определения, приведенные в ГОСТ 7.0, ГОСТ 7.60.

4 Общие положения

Вид библиографического указателя определяется опубликованными документами, отражаемыми в данном указателе. Опубликованные документы могут быть представлены зафиксированной на них информацией в виде текста, звука и изображения как полиграфически выполненных, так и на машиночитаемых носителях.

По видам указатели подразделяют на издательские библиографические указатели (государственные библиографические указатели изданий, государственные библиографические указатели материалов, опубликованных в изданиях) и книготорговые библиографические указатели.

5 Структура издательских и книготорговых библиографических указателей

5.1 Структура и оформление издательских (государственных) библиографических указателей устанавливаются ГОСТ 7.61.

5.2 Книготорговые библиографические указатели включают:

предисловие;

основную часть;

список использованных источников информации;

список сокращений и условных обозначений;

вспомогательные указатели;

содержание;

бланк заказа (вкладыш).

Обязательные элементы указателей выделены полужирным шрифтом.

6 Издательское оформление книготорговых библиографических указателей

6.1 Предисловие – по ГОСТ 7.23.

Предисловие должно быть связано по содержанию с основной частью.

В состав предисловия включают рекомендацию потребителям, которая содержит сведения по использованию указателя определенной группой потенциальных потребителей. Рекомендацию потребителям помещают в конце предисловия.

6.2 Основная часть указателей включает библиографические записи на издания. Допускается организация основной части указателя в табличной форме.

6.2.1 Библиографическая запись в основной части указателя содержит:

- идентификационный номер библиографической записи;
- заголовок библиографической записи;
- **библиографическое описание издания;**
- аннотацию на издание;
- сведения о заказе.

Обязательный элемент выделен.

6.2.1.1 Идентификационный номер библиографической записи – по ГОСТ 7.23.

6.2.1.2 Заголовок библиографической записи составляют по ГОСТ 7.1.

Заголовок библиографической записи должен отличаться от основного заглавия и быть выделен полиграфическими средствами.

6.2.1.3 Библиографическое описание издания составляют по ГОСТ 7.1, ГОСТ 7.16, ГОСТ 7.34, ГОСТ 7.82

В библиографическое описание издания для указателей, кроме обязательных элементов, включают также элементы (сведения), обязательные для данного вида библиографических пособий;

- сведения, относящиеся к заглавию;
- основное заглавие серии;
- номер выпуска серии;
- основное заглавие подсерии;
- номер выпуска подсерии;
- переплет (наличие переплета);
- цена;
- тираж.

6.2.1.3.1 Основное заглавие в библиографическом описании издания должно быть выделено полиграфическими средствами.

Основное заглавие и названия разделов (подразделов) в библиографических указателях, выходящих на Республики Казахстан, следует приводить на государственном языке (казахском) и на языке межнационального общения (русском языке).

6.2.1.3.2 Для перспективных указателей в библиографическом описании приводят:

- в области выходных данных – планируемый квартал выхода издания в свет;

- в области количественной характеристики – объем издания в учетно – издательских листах;

- в области примечаний – сведения о библиографическом пособии, в котором было объявлено издание (в случае переноса срока выхода издания).

Сведения о планируемом квартале выхода издания в свет обозначают римскими цифрами без добавления слова «квартал» или его сокращения, заключают в круглые скобки и помещают после сведений о годе издания.

Сведения о библиографическом пособии, в котором было объявлено издание, допускается помещать отдельной строкой перед аннотацией на издание.

6.2.1.3.3 Для перспективных указателей, предназначенных для сбора заказов, в библиографическом описании не указывают тираж издания при полной гарантии выполнения заказов на него.

6.2.1.4 Аннотация на издание

Аннотация на издание, кроме литературно-художественного, включает следующие сведения:

- целевое назначение издания;

- вид издания или жанр публикуемого (-ых) произведения (-ий), или форма подачи материала;

- краткое раскрытие темы издания (отражение специфики содержания, общая тематика или общий замысел);

отличительные особенности издания в сравнении с аналогичными изданиями и (или) с предыдущими изданиями произведений того же автора (новизна содержания, освещение неизвестных фактов или оригинальность их трактовки);

- конкретный читательский адрес издания;

- об авторе произведения, переведенного с иностранного языка, и наименовании страны, гражданином которой является зарубежный автор.

Аннотация на литературно-художественное издание включает следующие сведения:

- об авторе (принадлежность к определенной исторической эпохе, национальной культуре);

- жанр произведения (-ий);

- проблематика (тематика) произведения (-ий).

6.2.1.4.1 Аннотация на художественно оформленное издание должна также включать сведения о художнике-иллюстраторе.

6.2.1.4.2 Аннотация на повторное издание (переиздание), кроме факсимального, должна также включать следующие сведения:

- год выпуска предыдущего издания;
- заглавие предыдущего издания, если оно изменилось;
- сведения об изменениях в составе авторского коллектива по сравнению с предыдущим изданием, если таковые имеются.

6.2.1.4.3 Аннотация на каждый том (выпуск) многотомного издания или нумерованный выпуск серийного издания должна также включать сведения о годе выхода предыдущего и (или) последующего тома (выпуска).

Если выпуск многотомного издания осуществляется или был осуществлен в пределах календарного года, год выхода предыдущего и (или) последующего тома (выпуска) многотомного издания не указывают.

6.2.1.4.4 Аннотацию на учебник для книготоргового библиографического указателя помещают только в случае, если учебник выпущен впервые или представляет собой значительно пересмотренное издание.

6.2.1.4.5 В текст аннотации на издание не включают сведения, указанные в библиографическом описании издания.

6.2.1.4.6 В тексте аннотации для книготоргового библиографического указателя при раскрытии темы издания не следует использовать специальную терминологию.

6.2.1.4.7 Язык текста аннотации на издание в библиографических указателях, выходящих на Республики Казахстан, рекомендуется приводить на государственном языке (казахском) и на языке межнационального общения (русском языке).

6.2.1.4.8 Аннотацию на многотомное или серийное издание необходимо помещать наряду с аннотацией на первый том (выпуск) издания.

6.2.1.5 Десятизначный код располагают в последней строке библиографической записи, слева, и выделяют полиграфическими средствами.

6.2.1.6 Сведения о заказе приводят в перспективных указателях, предназначенных для сбора заказов.

Сведения о заказе приводят по форме: Заказ экз.

Сведения о заказе располагают в последней строке библиографической записи, справа.

6.2.1.7 Использование в библиографической записи дополнительных сведений, необходимых для более полной характеристики издания, настоящим стандартом не регламентируется.

6.2.2 Язык библиографического описания библиографического описания в библиографических указателях, выходящих на Республики Казахстан, рекомендуется приводить на государственном языке (казахском) и на языке межнационального общения (русском языке).

Сокращения слов и словосочетаний в библиографическом описании – по ГОСТ 7.11, ГОСТ 7.12, ГОСТ 7.23.

6.2.3 Группировка библиографических записей

6.2.3.1 Библиографические записи в указателях группируют с учетом степени детализации, принятой для данного библиографического пособия (по разделам, подразделам, укрупненным тематическим разделам).

Допускается применять внутри тематических разделов рубрики серий, типов изданий, читательского назначения.

6.2.3.2 Название раздела (подраздела) в основной части – по ГОСТ 7.5. Название раздела (подраздела), приведенное на любом из языков, кроме казахского или русского, должно сопровождаться его переводом на казахский или русский язык.

6.3 Список использованных источников информации – по ГОСТ 7.23.

6.4 Список сокращений и условных обозначений – по ГОСТ 7.23.

6.5 Вспомогательные указатели - по ГОСТ 7.23.

Рекомендуется использовать двух и трехколонное расположение материала вспомогательного указателя.

6.6 Содержание – по ГОСТ 7.5.

Допускается включать в содержание только названия разделов (подразделов) библиографического издания с указанием порядковых номеров страниц, на которых они начинаются.

6.7 Бланк заказа (вкладыш) – по ГОСТ 7.23.

Наличие бланка заказа (вкладыша) обязательно для указателей, предназначенных для сбора заказов.

УДК 001.4:658.562.014:006.354

МКС03.120.10 Т59

Ключевые слова: Издания, издательское оформление, издательские
книготорговые библиографические указатели, тираж, переплет.
